

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.IV.31.042/2011/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Győrfy István ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek - a Dr. Bartus Marianna jogtanácsos (címe) által képviselt **alperes neve** (címe; Cg.:, adószám:, mint a B. K. és Sz. Kft. jogutódja) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránti perében, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. október 10. napján meghozott 23.G.40.204/2010/8. számú ítélete ellen, a felperes által 9. sorszámon előterjesztett és 14. sorszámon megindokolt, valamint az alperes által 10. sorszámon előterjesztett és 13. sorszámon megindokolt fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban - a 2012. szeptember 12. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperes, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 180 000 (Egyszáznyolcvanezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 192 100 (Egyszázkilencvenkettőezer-egyszáz) Ft, míg az alperest, hogy 624 300 (Hatszázhuszonnégyezer-háromszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket fizessenek meg az államnak az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a 8. sorszámú ítéletével kötelezte az alperes jogelődjét, a **B. K. és Sz. Kft.**-t (továbbiakban: alperes), hogy fizessen meg a felperesnek 10 404 875 Ft-ot, valamint annak 2010. április 8. napjától járó késedelmi kamatát és 250 000 Ft perköltséget, ezt meghaladóan pedig a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Az elsőfokú bíróság az ítéletének tényállásában megállapította, hogy az alperes jogelődjének ügyvezetője **K. K.** és a felperes szóbeli megállapodása alapján 2009-ben a felperes **T. I.**-vel és **V. P.**-vel közösen gabona, napraforgó, kukorica betakarítási munkálatokat végzett, összesen 640,3 hektár területen, hektáronként 13 000 Ft+áfa díjért. A peres felek, illetőleg **T. I.** és **V. P.** között már 2006. évtől kezdődően is létezett szóbeli

megállapodás hasonló munkákra, amelynek során a betakarítást végző személyek külön-külön állították ki a számlát a munkájuk ellenértékéről. **T. I.** és **V. P.** 2009. évben is kiállították a munkadíjukról a számlákat, majd miután az alperes nem fizette meg azokat, fizetési meghagyásos eljárásokat kezdeményeztek ellene. A nemperes eljárásokban az alperes a követeléseiket jogalapjában és összekszerűségében is vitatta többek között azzal, hogy a jelen per felperesével állapodott meg a munkák teljesítésére vonatkozóan. Emiatt **T. I.** és **V. P.** az eljárásokat nem folytatták, az ellentmondás folytán átalakult pereket a bíróság jogerősen megszüntette.

A felperes kereseti kérelmében kérte kötelezni az alperest 13 606 375 Ft, valamint annak 2010. április 8. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatának és perköltségének megtérítésére. Arra hivatkozott, hogy az alperesnek a **T. I.** és **V. P.** által kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásokban tett nyilatkozata alapján az alperes vele állapodott meg a betakarítási munkálatok elvégzéséről, amely 640,3 hektáron történt meg, a kialakult díj pedig hektáronként 17 000 Ft+áfa volt. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes nem vitatta a szóbeli megállapodás tényét és a felperesi betakarítással érintett terület mértékét sem, azonban a kikötött díjat 13 000 Ft+áfa/hektárban jelölte meg. Megállapította továbbá, hogy a felperes nem tudta igazolni - saját személyes előadásán túl -, hogy az általa hivatkozott díj ellenében állapodott meg az alperessel. Mivel a felek között a terület nagyságát illetően nem volt vita, ezért az alperes által elismert bruttó 16 250 Ft hektáronkénti díj figyelembevételével kötelezte az alperest 10 404 875 Ft vállalkozói díj megtérítésére, azt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította. Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy sem a **T. I.** és **V. P.** által kiállított számlák, sem a felek közötti előzetes per előtti levelezés adataiból nem állapítható meg az a felperes által állított tény, hogy 17 000 Ft+áfa/hektár lett volna a vállalkozói díj. **T. I.** és **V. P.** a felperes tájékoztatásának megfelelően állították ki a számlákat és az általuk indított perekben az alperes mind a jogalapot, mind az összekszerűséget vitatta. Kiemelte azt is az elsőfokú bíróság, hogy a fizetési meghagyásból keletkezett perekben a felek érdemi nyilatkozataikban a díj mértékére vonatkozóan még nem tettek előadást, arra csak a jelen peres eljárás keretében került sor, azonban ez önmagában nem teszi az alperes által elismertté a felperes által érvényesített díj mértékét.

Az ítélettel szemben mindkét peres fél fellebbezett.

A felperes a sérelmezett határozat megváltoztatását akként kérte, hogy kötelezze az ítéltábla az alperest további 3 201 500 Ft megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során logikai hibát vétett, amikor a felperes kereseti kérelmét az összekszerűség tekintetében nem tartotta megalapozottnak. Álláspontja szerint nem értékelte kellő súllyal az elsőfokú bíróság a peres felek közötti, a perindítást megelőző levelezésben foglaltakat, amelyben az alperes sem az elvégzett munka tényét, sem annak ellenértékét nem vitatta, csak azért nem fizetett számára, mert a felek között egyéb okból eredően vitás elszámolási jogviszony jött létre. Kifogásolta, hogy az alperes nem tett nyilatkozatot a követelése jogcímére, az összekszerűségére vonatkozóan bizonyítást nem terjesztett elő, és viszontkeresettel vagy beszámítási kifogással sem élt. Hangsúlyozta, hogy a **T. I.** és **V. P.** által kezdeményezett fizetési meghagyásos eljárásokban előterjesztett ellentmondások során az alperes csak a két

személy és a közte fennálló jogviszony létét kérdőjelezte meg, az általuk megküldött számlák értéke tekintetében érdemi kifogást nem emelt. Rámutatott arra is, hogy a jelen peres eljárásban az alperes jogi képviselője és ügyvezetője több alkalommal eltérő nyilatkozatot tettek a kereseti követelés tekintetében, amely ellentmondásokat az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe. Kiemelte, hogy az alperes jogi képviselője az ellenkérelmében a felek közötti szerződés fennállását vitatta, és a szóbeli megállapodás esetleges meglétét felperes bizonyítási kötelezettségének tekintette. Az alperes szervezeti képviselője pedig előbb szintén tagadta, hogy a felek között bármilyen jogviszony állt volna fenn, illetve arra hivatkozott, hogy a felperes volt az, "aki magával egyezett meg". Utóbb az alperes ügyvezetője a szerződés létre, valamint annak tartalmára vonatkozóan is nyilatkozott és tanúk kihallgatását indítványozta. Az alperes kétféle védekezése egymásnak ellentmondott és - a felperes állítása szerint - ezt a körülményt az elsőfokú bíróság a határozathozatal során nem értékelte kellő súllyal. Megjegyezte azt is, hogy **T. I.** és **V. P.** az általuk kiállított számlák alapján 11 757 125 Ft értékű munkát végeztek számára, ezért ő veszteséges vállalkozást folytatott volna, hogyha az alperes által megjelölt összegben vállalja fel a betakarítási munkákat, ugyanis abból az általa igénybe vett alvállalkozók kifizetését tudta volna csupán megoldani. Mindezekre tekintettel állította, hogy az összecszerűség tekintetében eleget tett a bizonyítási kötelezettségének.

Az alperes a fellebbezésében - az eljárás lényeges szabályai megsértése miatt - a sérelmezett határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a felperesi követelés alapját képező szerződéskötés körülményeit nem tárta fel teljes körűen és nem adott lehetőséget az alperesnek e körülmények tisztázására. Az elsőfokú bíróság a szerződő felek személyét sem állapította meg helyesen és az ezzel összefüggésben tett alperesi bizonyítási indítványnak sem adott helyt. Állította, hogy az általa bejelentett tanúk bizonyították, hogy a per tárgyát képező szerződés megkötésekor az alperes tulajdonosainak üzletrésze előszerződés alapján átruházásra került és a társaság felett a teljes körű rendelkezési jogot a felperes látta el.

Az alperes a másodfokú tárgyaláson a fellebbezését kiegészítette azzal, hogy azt a tényt nem vitatja, hogy a felperes és az alperes akkori ügyvezetője, **K. K.** között szóban létrejött szerződés a betakarítási munkálatokra. Állította azonban, hogy a felperes és az alperes tulajdonosai között - 2009. szeptember 2-án - létrejött szindikátusi üzletrész átruházási és jogátruházási egységes előszerződés 9.4. pontja szerint a termények közül 464,06 hektáron termelt kukorica és napraforgót már a vevő (felperes) lett volna köteles betakarítani és az ebből származó bevétel is az ő tulajdonát képezte volna. Előadta továbbá, hogy a szindikátusi szerződés utóbb ugyan felbontásra került (2009. október 20-án a felperes attól elállt és azt az alperes ügyvezetője elfogadta 2009. november 6-án), azonban az azzal kapcsolatos elszámolás a felek között nem történt meg.

A felperes az ellenkérelmében a fellebbezésével nem érintett részében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Az alperesi nyilatkozatokra tekintettel értelmezhetetlennek tartotta az alperesi fellebbezést, mely szerint az eljáró bíróság nem tárta fel, hogy kik voltak azok a személyek, akik között a szerződés létrejött.

Mindezekén túl utalt arra is, hogy az alperes új tényt állított a fellebbezési eljárásban, amelyre jogszabályi tilalom miatt nem hivatkozhat.

A fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló jogi következtetésre jutott, döntését kellő részletességgel megindokolta, mely lényegében kiegészítésre nem szorul.

Az ítéletábra a fellebbezésben felhozott érvelésekkel szemben az alábbiakra utal:

Az alperes a fellebbezésében azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a szerződéskötés körülményeit nem tárta fel teljes körűen, nem tisztázta a szerződő felek személyét és nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az alperesi szervezeti képviselő, **V. I.** és **E. M.** is akként nyilatkozott, hogy a per tárgyát képező szerződés megkötésekor a felperes látta el a társaság feletti rendelkezési jogot. Az alperesnek ez az érvelése nemcsak alaptalan, hanem iratellenes is. Az elsőfokú bíróság a felperest és az alperes szervezeti képviselőjét meghallgatta a szerződéskötés körülményeit illetően, mindketten egyezően nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy a szerződést szóban, egymással kötötték, az alperes szervezeti képviselője kifejezetten nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy a kikötött vállalkozói díj pedig 13 000 Ft+áfa/hektár volt.

Az alperes által bejelentett tanúk (**V. I.** és **E. M.**) is ezzel egyezően nyilatkoztak, előbbi tudott a szerződés szóbeli megkötéséről, míg utóbbit **K. K.** tájékoztatta arról, hogy a felperes végzi a betakarítást 13 000+áfa/hektár díjazásért. **K. K.** volt az, aki a tanú szerint a gazdasági döntéseket a társaságnál hozta. Mindezekből az következik, hogy jöllehet az alperes szervezeti képviselője az elsőfokú eljárásban is tett olyan nyilatkozatot, hogy „a felperes saját magának végezte el a munkát, saját magával állapodott meg”, ezt az állítást semmivel sem bizonyította. Megjegyzi az ítéletábra, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban sem beszámítási kifogást, sem viszontkeresetet nem terjesztett elő az őt esetlegesen ért kár vonatkozásában, ezért az elsőfokú bíróságot azzal összefüggésben tájékoztatási kötelezettség sem terhelte.

Az alperes által a másodfokú eljárásban előterjesztett új tények állítására, illetve a szindikátusi szerződés mint bizonyíték csatolására a Pp. 235. §-a (1) bekezdésének 3. mondata értelmében csak akkor kerülhetett volna sor, ha az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányult volna, azonban a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltakat ebben az esetben is alkalmazni kell. Ezért az alperesnek az a hivatkozása, hogy már az elsőfokú bíróság részére felajánlotta az előszerződéssel kapcsolatos iratok csatolását, csak abban az esetben lehetett volna az elsőfokú bíróság által indokolatlanul mellőzött bizonyítás, amennyiben az alperes az elsőfokú eljárásban előadta volna azt a tény állítását is, hogy azért nem tekinti a felperes és az alperes között szóban létrejött betakarítási szerződést érvényesnek, mert utóbb azt a szindikátusi szerződésben foglalt megállapodás felülírta. Az alperes azonban ezt a tényt egyáltalán nem terjesztette elő, csak arra hivatkozott, hogy a felperes önmagával szerződött. Az alperesnek az elsőfokú eljárásban állított tényelőadása mellett pedig, az elsőfokú bíróság

indokoltan mellőzte a szindikátusi szerződésnek, mint bizonyítéknak a csatolására történő felhívását.

Az alperes egyébként a Pp. 235. §-a (1) bekezdésének 2. mondatában foglalt tilalom miatt nem hivatkozhat új tényre, új bizonyítékra, ugyanis a következetes bírói gyakorlat szerint, amely tényt a fél az elsőfokú eljárásban meg sem próbált előadni, arra utóbb a fellebbezésében (a tárgyaláson tett fellebbezés kiegészítésében) már nem hivatkozhat.

Ugyanakkor a felperes is alaptalanul igényelte a marasztalási összeg felemelését. Az elsőfokú bíróság tájékoztatta a felperest a jogvita eldöntése érdekében bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről. Lényegében a felek között az eltérő tényállítás csupán a vállalkozói díj összegére szorítkozott. Az elsőfokú bíróság a peres felek egymással ellentétes nyilatkozata és a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes értékelésével állapította meg, hogy a felperes csupán állította, de semmivel sem bizonyította a 17 000+áfa/hektár vállalkozói díj összeg kialakulását.

A felperes megbízásából eljáró **T. I.** és **V. P.** által kiállított számlák tartalma elégséges bizonyítékul nem szolgált, mivel ők az alperessel jogviszonyban nem álltak, annak ügyvezetőjével nem tárgyaltak, velük a vállalkozói díj összegét a felperes közölte. Helyesen értékelte az elsőfokú bíróság az előzményi peres és nemperes eljárásokban tett nyilatkozatok (ellentmondások) tartalmát is, melyekben az alperes nemcsak a jogosultak igényének jogalapját, de azok összecszerúságát is vitatta. Mivel a hivatkozott (**T. I.** és **V. P.** elleni) eljárások nem jutottak olyan szakaszba, hogy az alperes részletesen kifejt(hes)se az összecszerúsággal kapcsolatos álláspontját, annak elmaradása a terhére nem értékelhető és különösen nem értékelhető elismerésként.

Annak pedig, hogy az alperest az alvállalkozók alkalmazása során milyen üzleti megfontolások vezették, velük szemben milyen megbízási díjat érvényesített, nincs a peres felek közötti jogvitában jelentősége. Nem következik a magasabb összegű vállalkozói díj a felek peren kívüli levelezéséből sem, melyek egyike sem tartalmazott a felperes által megjelölt díjra vonatkozó elismerést.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése - illetve a Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján, lényegében helyes indokai - szerint helybenhagyta.

Az ítéletábra a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a nagyobb részben pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének a megtérítésére, amelynek összegét a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján hivatalból határozta meg „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a (1) és (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

A peres felek a - személyes illetékfeljegyzési joguk folytán - feljegyzett fellebbezési illeték megtérítésére kötelesek az általuk megjelölt fellebbezési értékek figyelembevételével a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése, "Az illetékekről" szóló 1990. évi XCII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése szerint irányadó „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban”

tárgyú 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2), valamint 15. §-ának (1) és (3) bekezdései alapján.

D e b r e c e n, 2012. szeptember 12.

Szilágyiné dr. Karsai Andrea sk. a tanács elnöke, Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. előadó
bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -